

[Valdemar Sørensen.]

Rigsdag, hvad angaar den første Del: Importafgiften, modtage med Taknemmelighed. Det er en eller anden lys Magt, der er kommet den højtærede Finansminister til Hjælp her — jeg kunde fristes til at sige om den Mand, der har konciperet dette Forslag, at en Engel har rørt ved hans Pande, for det er klart, at den Nedsættelse af Afgifterne, der her er Tale om, maa være os alle sammen velkommen. Men der er jo ogsaa noget at bemærke til den. Naar Importafgiften nu nedsættes — og Importafgiften er jo i Virkeligheden i sine økonomiske Virkninger i mange Tilfælde for Detailsalget lige saa høj som Omsætningsafgiften —, saa gaar jeg ud fra, at det maa være en bestemt Forudsætning, at denne Nedsættelse kommer Prisdannelsen til gode. Det skulde ikke være nødvendigt at sige det, men saaledes som det er gaaet med Prisudviklingen her i Landet, tør man jo ikke lade en Lejlighed, hvor der virkelig bliver Mulighed for Prisnedsættelse, gaa fra sig til at sætte Fingern paa det og udtale Haabet om, at det maa gaa, som jeg her har ønsket. Man kan eksempelvis pege paa Medicinalpriserne, som herefter bliver helt fri for Omsætningsafgift. Jeg gaar ud fra, at Indenrigsministeriet, under hvilket Beregningen af disse Priser, saa vidt jeg erindrere, henhører, vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at Ophævelsen af Afgiften for dette vigtige Omraade af Forbruget bliver ensbetydende med, at hele Lettelsen kommer Forbruget til gode.

Jeg nærer ikke den Bekymring, som det ærede Medlem Hr. Himmelstrup gjorde i Forbindelse med Varelisten. Jeg maa erkende, at meget andet end de forretningsmæssige og de handelsmæssige Hensyn kan have været afgørende for denne Opstilling, for, at netop de nævnte Varer ikke skal sættes ned i Afgift. For mig vilde det virke lidt ejendommeligt, om man, naar man beholder en Afgift som Omsætningsafgiften paa 10 pCt., skulde nedsætte Importafgiften paa Galanteri, Nipsvarer og Legetøj. Det synes jeg for Tiden vilde stride noget mod sund Fornuft, saa jeg har ikke noget at indvende mod disse Punkter i Listen.

Men hvad angaar det andet Punkt af Beskatningen, det, som samler den største offentlige Opmærksomhed om sig, nemlig Omsætningsafgiften, synes jeg, der kan være adskilligt at sige til den Maade, hvorpaa den højtærede Finansminister har opbygget Lovforslaget. Naar man taler om, hvad Omsætningsafgiften for Manufakturvarer vil

give, kan det ikke andet end vække nogen Forundring, at den højtærede Finansminister har jugeret Indtægten saa højt, som han har. Jeg kan nemlig ikke se andet, end at naar den højtærede Finansminister kommer ind i sit nye Budgetaar, 1942—43, vil Grundlaget for denne Afgift i væsentlig Grad være forsvundet. Vi har i Dag her i Landet ikke stort andre Manufakturvarer end dem, der ligger i Butikkerne; det er ikke store Sager, man har paa Grossistlagrene, og Fabrikkerne arbejder i den Grad under Materiale vanskeligheder, at de for Foraarshandelens Vedkommende rationerer deres Kunder ned til en meget lav Procent i Forhold til det normale. Dertil kommer — det ved vi alle sammen —, at Tilførselsvanskelighederne er uhyre store, og at der ikke maa næres noget Haab om, at man kan blive fri for at lukke store Dele af Spinderi- og Væveri-Industrien. Jeg kan, som sagt, ikke se, at den højtærede Finansminister trygt kan stole paa det Jugement, som jeg hører man har dannet sig inden for Erhvervet selv: at der er Manufakturvarer til et Aar. I hvert Tilfælde er der ikke nok til et Aar af de Ting, vi bruger til almindelig Beklædning. Derfor tror jeg, at man ved hele denne Maade at se Tingene paa underkender de faktiske Forhold, og jeg advarer mod at tro, at det Haab, man har om at faa de Penge ind paa Afgiften, der regnes med i Forslaget, kan holde. Derfor er jeg overbevist om, at man gjorde en Fejl, da der for et Aars Tid siden var Tale om Mulighed for en Rationering af Manufakturvarer, ved ikke at skride hertil; jeg tror, det er paa høje Tid, det sker, hvis man overhovedet vil bevare en lille Reservebeholdning af almindelige Forbrugsgenstande et Stykke længere ud i Tiden, end de ellers vilde blive bevaret.

Naar man derefter kommer ind paa selve den Form, den højtærede Finansminister har givet sin Lettelse af Omsætningsafgiften, synes jeg ligesom forudgaaende ærede Ordførere, at det er uheldigt at blande to Ting sammen. Det er rigtigt, som det er sagt, at denne Lettelse for Forbrugerne med Børn paa 25 Kr. pr. Barn har en udpræget social Karakter. For de Mennesker, man vil hjælpe hermed, er det saadan, at den Hjælp, de faar, er langt større, end hvad de kan modtage, vel at mærke, hvis de skal købe Beklædningsvarer i tilsvarende Grad. Det er og bliver en — maa-ske paakrævet, skal jeg erkende — Understøttelse til Familier med Børn, men den har for den Slags Mennesker intet eller i hvert Tilfælde meget lidt at gøre med en